

PRVIH ŠEST MESECI RADA VLADE ALEKSANDRA VUČIĆA

ISTINOMER
IZVEŠTAJ

Beograd, oktobar 2014. godine

Sadržaj

Sadržaj	2
Ispunjena samo polovina konkretnih planova iz ekspozea	4
Pregled obećanja iz ekspozea	5
<i>Ispunjena obećanja iz ekspozea</i>	<i>6</i>
Zakon o radu	6
Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (PIO)	6
Zakon o poreskom postupku i administraciji	6
Zakon o stečaju	7
Zakon o privatizaciji	7
Medijski zakoni	7
Zakon o državnim službenicima	8
Smanjenje plata u javnom sektoru za 10 odsto	8
Rebalans	8
Pogodnosti za zapošljavanje u privatnom sektoru	8
Neispunjena obećanja iz ekspozea	9
Zakoni koji nisu usvojeni	9
Privatizacija "Dunav osiguranja"	9
Početak pripreme procesa privatizacije Telekoma	9
Zakon o zaštiti uzbunjivača	10
Fiskalna konsolidacija	11
Parametarska reforma penzijskog sistema	11
Borba protiv sive ekonomije	11
Intenziviranje aktivnosti na zaključenju aranžmana sa MMF	12
Zakonski okvir za rešenje problema preduzeća u restrukturiranju	12
Konsolidacija finansijskog sektora pod kontrolom države	13
Smanjenje rashoda na dnevnice za službena putovanja, reprezentacije i putovanja	13
Smanjenje donacija za sportske klubove i podsticaj za sprovođenje privatizacije	14
Pregled obećanja iz predizborne kampanje	15
<i>Ispunjena obećanja iz predizborne kampanje</i>	<i>15</i>
Uhapsićemo Šarića	15
Neispunjena obećanja iz predizborne kampanje	15
Pokazaćemo ugovor sa Etihadom	15
"Beograd na vodi" reklamiraće se na CNN	15
Plan za "Jumko" do kraja marta	16
"Srpski mercedes" uskoro na ulicama	16

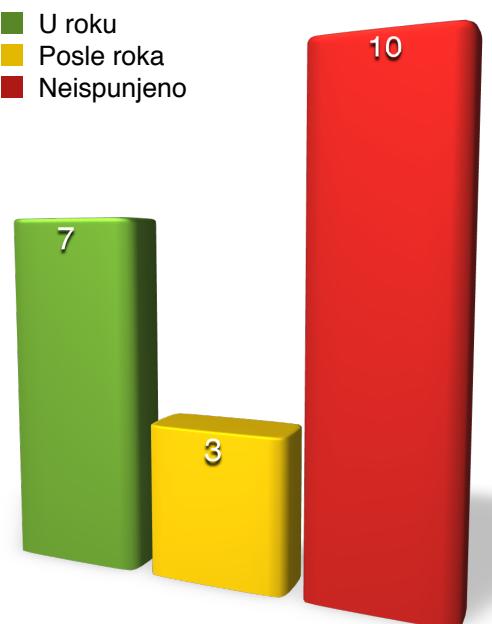

Garantujem – nema smanjenja penzija!	17
Događaji koji su obeležili prvih šest meseci rada Vlade Srbije	18
Poplave	18
Donatorska konferencija	19
Doktorati	19
Cenzura i autocenzura	20
Stanogradnja	21
Uvrede Velimira Ilića	22
FAP, Bor, Južni tok	22
Beograd na vodi	23
Ostavka Lazara Krstića	23
Diplomatska aktivnost	23
Podignuta granica dozvoljenog nivoa aflatoksina	25
Smene u policiji	25
Smena direktora javnih preduzeća	25
Premijer i privrednici	26
Stav prema ukrajinskoj krizi	26
Smanjenje penzija i plata u javnom sektoru	26
Parada ponosa	27
Izveštaj Evropske komisije	27
Zategnutost odnosa između Srbije i Albanije	28
Štrajkovi	28
Usvajanje zakona po hitnoj proceduri	29
Smanjenje broja nezaposlenih	29
Infografik	30

Ispunjena samo polovina konkretnih planova iz ekspozea

Istinomer je analizirao šta je od najava iz ekspozea ispunjeno u prvih šest meseci rada nove Vlade Srbije, ali i šta je u ovom periodu ostvareno od obećanja iz predizborne kampanje 2014. godine. Takođe, kroz ovaj izveštaj podsećamo na najznačajnija dešavanja u Srbiji od 27. aprila do 27. oktobra, kada se navršava šest meseci rada nove izvršne vlasti.

U prvih šest meseci rada Vlade¹, ostvarena je tek polovina konkretnih planova od ukupno 20 koje je premijer Aleksandar Vučić izneo u svom ekspozeu. Sedam planova realizovano je u prvih 100 dana rada Vlade dok su samo tri ispunjena u poslednja tri meseca.

Istinomer ocenjuje da su od obeležavanja 100 dana rada Vlade, pa u naredna skoro tri meseca, od najavljenih zakona, usvojene samo izmene Zakona o državnim službenicima, rebalans budžeta i prateći zakoni kojima je predviđeno smanjenje plata od 10 odsto u javnom sektoru.

Istinomer podseća da je rebalans budžeta usvojen na samom isteku šest meseci rada Vlade, a da je premijer usvajanje rebalansa najavljivao za jun kao jedan od uslova za fiskalnu konsolidaciju.

Premijer je u svom ekspozeu naglasio: "Da bi program fiskalne konsolidacije dao efekte neophodno je da sa njegovom primenom počnemo što pre. Shodno tome, do kraja juna biće usvojen rebalans budžeta na osnovu definisanog programa fiskalne konsolidacije, a koji će obezbediti da konsolidovani fiskalni deficit u 2014. godini bude znatno manji od trenutnih procena. Bez fiskalne konsolidacije deficit bi ove godine bio čak 8%, što nikako ne smemo da dozvolimo. Sa takvim deficitom bili bismo najgori u Evropi."

Iako je u ekspozeu bilo najavljeno, ni za šest meseci nisu usvojeni: Zakon o planiranju i izgradnji, Zakon o stranim ulaganjima; Zakon o javnim preduzećima; Zakon o privremenom usklađivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada kod korisnika javnih sredstava, to jest platnim razredima; Zakon o registru korisnika javnih sredstava i njihovih zaposlenih i angažovanih lica; Zakon o osiguranju i Zakon o hipoteci. Postupak privatizacije "Dunav osiguranja" nije započet, kao ni priprema procesa privatizacije "Telekoma". U ekspozeu je navedeno i da će tokom juna biti donet Zakon o zaštiti uzbunjivača, što nije učinjeno.

Premijer je u ekspozeu najavio usvajanje paketa od 13 reformskih zakona u roku od 100 dana, u tom roku usvojeno je samo pet (Zakon o radu, Zakon o privatizaciji, Zakon o stecaju, Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji). Najavljeno usvajanje tri medijska zakona (o javnom informisanju, elektronskim medijima i javnim servisima) ostvareno je na samom isteku roka od 100 dana nove vlasti. Izmenama Zakona o porezu na dohodak građana privatnim poslodavcima omogućene su poreske olakšice za svakog novozaposlenog, što je premijer najavljivao u ekspozeu.

¹ U ekspozeu premijer nije kao odrednicu stavio šest meseci Vlade Srbije, osim što je istakao da će "svakih šest meseci svaki ministar morati da podnese izveštaj o svojim aktivnostima, dostignućima i neuspesima koje ćemo zajednički procenjivati".

Pregled obećanja iz ekspoze

U svom ekspozeu koji je 27. aprila predstavio u Skupštini Srbije, tadašnji mandatar, a sadašnji premijer Aleksandar Vučić predstavio je tri noseća stuba ekonomskih i društvenih reformi: 1. snažna i kredibilna stabilizacija javnih finansija koja će dovesti do toga da se rast javnog duga zaustavi do 2017. godine; 2. reforma javnog sektora koja će dovesti do unapređenja efikasnosti i kvaliteta javnih dobara i usluga koje proizvodi, odnosno pruža javni sektor, što praktično znači efikasniju administraciju, dostupnije i efikasnije zdravstvo, kvalitetnije obrazovanje i efikasniji sudski sistem; 3. reforma privrednog ambijenta koja će dovesti do snažnog i brzog obaranja rizika i troškova poslovanja u Srbiji.

Premijer je tada naglasio: "Cilj reformi koje će se sprovesti u prvih 100 dana rada Vlade biće snažna fiskalna konsolidacija, u cilju obezbeđenja preduslova za održivost javnih finansija i sveobuhvatna reforma poslovног okruženja, u cilju stvaranja okolnosti za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast" (Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine). I nakon velikih poplava koje su u maju nanele ogromnu štetu našoj zemlji, premijer je isticao da će se držati rokova i planova navedenih u ekspozеу.

Polovinom jula, premijer je ponovio da će do 4. avgusta biti ispunjeno sve što je izneo u ekspozeu, osim smanjenja plata u javnom sektoru. On je čak naglasio: „*Od 11 stvari koje sam rekao u ekspozeu deset*

smo ispunili. Samo jednu nismo ispunili, a to je smanjenje plata u javnom sektoru. Ispunjeno je 92 odsto plana, i to uprkos poplavama koje su nas pogodile i čije su posledice razorne po ekonomiju” (Kurir, 25. 7. 2014. godine).

Evo šta je premijer Vučić u ekspozeu naveo kao plan za prvih 100 dana rada nove izvršne vlasti:

“Do kraja jula biće usvojen reformski paket zakona iz oblasti ekonomije i javnih finansija i socijalne zaštite, koji će stvoriti prepostavke za značajno unapređenje konkurentnosti srpske privrede, te za privlačenje investicija i zapošljavanje” (Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Reč je o sledećim zakonima:

- Zakon o radu;
 - Zakon o planiranju i izgradnji;
 - Zakon o privatizaciji;
 - Zakon o stečaju;
 - Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju;
 - Zakon o stranim ulaganjima;
 - Zakon o javnim preduzećima;
 - Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji;
 - Zakon o privremenom usklađivanju osnovica za obračun i isplatu plata;
 - Zakon o registru korisnika javnih sredstava i njihovih zaposlenih i angažovanih lica;
 - Zakon o državnim službenicima;
 - Zakon o osiguranju;
 - Zakon o hipoteci.

Ispunjena obećanja iz ekspozea

Do 4. avgusta (100 dana rada Vlade Srbije) usvojeni su: Zakon o radu, Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji, Zakon o stečaju, Zakon o privatizaciji i set medijskih zakona, a u septembru usvojen je i Zakon o državnim službenicima.

Zakon o radu

Usvajanje ovog zakona privuklo je veliku pažnju javnosti. Kada je Vlada usvojila Nacrt izmena zakona o radu, premijer je ocenio da je Srbija time "suštinski ušla u reforme" (Tanjug, 12. 7. 2014. godine). Prethodni pokušaj donošenja izmena ovog zakona početkom ove godine, koje je u javnosti najviše zagovarao tadašnji ministar privrede Saša Radulović, propao je usled pritisaka sindikata i "nedostatka političke volje" (Saša Radulović, Danas, 28. 1. 2014. godine), a odmah posle toga raspisani su parlamentarni izbori. Među bitnim promenama u odnosu na postojeći Zakon o radu najčešće se pominju ukidanje plaćanja otpremnine za ceo staž, kao i smanjenje naknada za minuli rad. Predstavnici sindikata izrazili su nezadovoljstvo novim zakonom, organizovali su i proteste, ali bez uspeha.

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (PIO)

Zakon o PIO stupio je na snagu 29. jula. Poput većine drugih zakona donetih u

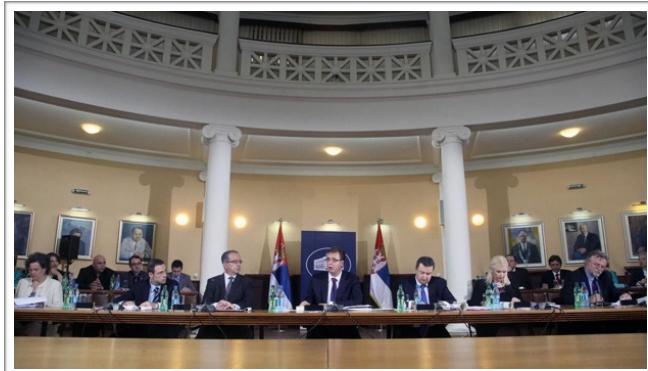
novom sazivu parlamenta, usvojen je po hitnom postupku. Kao najvažnija izmena koju donosi novi zakon navodi se to da će od januara 2015. godine na svakih šest meseci biti povećavana starosna granica za odlazak žena u penziju, kako bi 2032. godine ona bila 65 godina i izjednačila se sa uslovima za muškarce.

Zakon o poreskom postupku i administraciji

Ovaj zakon usvojen je početkom jula i njime su predviđene veće kazne za neplaćanje poreza, kao i efikasniji rad poreske uprave. Bitan efekat ovog zakona trebalo bi da bude i smanjenje administrativnih troškova zbog prelaska na elektronsko plaćanje poreza, kao i vremena koje je za to potrebno. Sada već bivši

ministar finansija Lazar Krstić govorio je da će se redefinisanjem kaznene politike, koje je predviđeno ovim zakonom, stvoriti pravila i obeshrabriti preduzeća da održavaju poslovnu likvidnost tako što ne plaćaju porez.

Argumenti opozicije protiv ovog zakona bili su da će on, zbog drastičnog povećanja kazni, veliki broj privrednika oterati u sivu zonu. Premijer Vučić izjavio je oktobru da je, pred isticanje roka za plaćanje poreza od Predraga Rankovića Peconija naplaćeno devet miliona evra, od "Luke Beograd" tokom 2014. godine ukupno 170.253.019 dinara, a od Televizije Pink 874.260.529 dinara. "Gde imamo ozbiljne probleme? Imamo u nekim kompanijama Dragana Đurića, negde imamo manje probleme, negde naplaćujemo. Recimo, "Monus" gde

je dug, Perčević su ogromni dugovi. To je jedna, sramota me je da kažem šta mislim o toj kompaniji, ali uskoro ćete videti rezultat rada nadležnih državnih organa" (Otvoreni parlament, 24. 10. 2014. godine). Vučić je dodao da je inspekcija kod 70 odsto ugostiteljskih objekata utvrdila da su imali dvojno knjigovodstvo. "Moram da kažem da sam bio veoma ožalošćen činjenicom da smo imali protest zbog toga što inspekcija traži da neko plaća porez" (Otvoreni parlament, 24. 10. 2014. godine).

Zakon o stečaju

Iz redova opozicije čuli su se komentari da je predloženi Zakon o stečaju samo zakon o "pravnoj smrti" preduzeća, ali v.d. ministra finansija Dušan Vujović je odgovorio da to nije tačno, jer Vlada pokušava da to bude "zakon o reanimaciji". On je rekao da je cilj Vlade da pokuša da spasi oko 100.000 radnih mesta u preduzećima koja će biti predmet privatizacije po novom zakonu.

"Mi ulazimo u rezervat u kome postoje polumrtva preduzeća. Naš cilj je da pokušamo da spasemo maksimalni broj radnih mesta, aktiviramo resurse koji godinama stoje i gube vrednost. Ako mislite da to ovaj zakon ne rešava, molim vas da amandmanima nađemo dobro rešenje" (Ministar Vujović, Blic, 29. 7. 2014. godine).

Zakon o privatizaciji

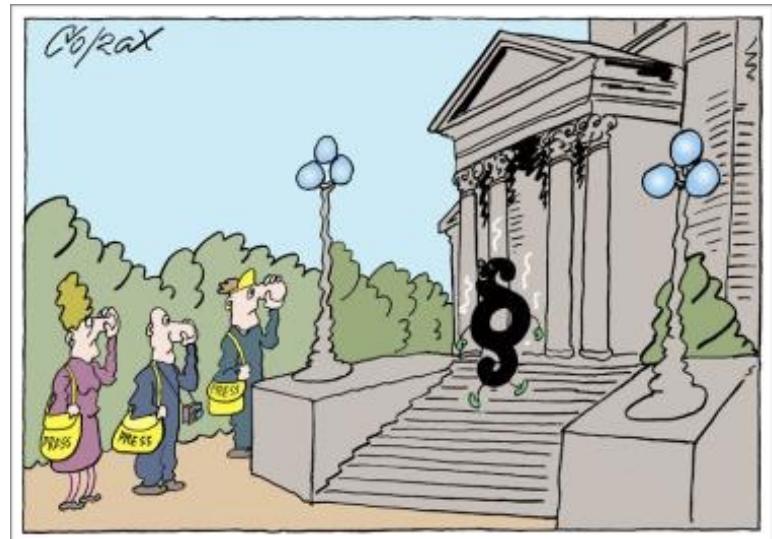
Zakon o privatizaciji je leks specijalis, poseban zakon, koji ima prednost u slučaju kolizije sa drugim zakonima. Njime je predviđeno da se privatizacija okonča do kraja 2016. godine, "na fer i efikasan način". Zakon će se odnositi na privatizaciju još 584 državna i društvena preduzeća, sa oko 100.000 zaposlenih. Imovinski status tih preduzeća nije rešen, a od 584 preduzeća 161, sa oko 55.000 zaposlenih,

nalazi se u restrukturiranju. Kao i Zakon o stečaju, usvojen je 2. avgusta.

Medijski zakoni

"Ove godine do leta, posle punih 11 godina, usvojćemo tri medijska zakona, o javnom informisanju, elektronskim medijima i o javnim servisima. Pri tome, hoću da vam kažem da će ti zakoni biti uskladjeni sa onim što želi i Evropska komisija, a dobiće o dobrene i od Venecijanskog komiteta" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Javne rasprave o medijskim zakonima (Zakon o javnom informisanju, Zakon o

elektronskim medijima i Zakon o javnim medijskim servisima) održane su prošle godine u nekoliko gradova Srbije. Nakon toga, predlozi su poslati u Brisel na uskladihanje. Kakve promene i izmene članova su zakoni pretrpeli nakon toga javnost nije mogla da sazna sve dok akti nisu poslati u Skupštinu na usvajanje po hitnom postupku. Udruženja novinara poslala su niz predloga amandmana, ali su i ocenila da novi zakoni regulišu pitanja izlaska države iz vlasništva u medijima, odnosno njihove privatizacije, prelaska sa budžetskog na projektno finansiranje, transparentnosti vlasništva, definisanja javnog interesa u sferi javnog informisanja,

detaljnog regulisanja prava i obaveza medija i medijskih poslenika, adekvatnog regulisanja oblasti elektronskih medija i uređenja javnih servisa.

Zakon o državnim službenicima

Iako je usvajanje izmena Zakona o državnim službenicima bilo najavljeno u roku od 100 dana rada nove Vlade Srbije, one su usvojene nakon tog roka, 10. septembra.

Smanjenje plata u javnom sektoru za 10 odsto

“Jednostavno nije normalno da prosečna plata u javnom sektoru bude veća od one u privatnom, a kod nas je ona gotovo 30% veća. To ne postoji nigde u svetu, to je neodrživ sistem i to Srbija ne može da istripi. Zemlja poput Srbije ne može da priušti sebi da bude poslodavac za toliko ljudi i da ih toliko plaća” (Ekspoze

Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Premijer je krajem jula izjavio: *“Od 11 stvari koje sam rekao u ekspoze deset smo ispunili. Samo jednu nismo ispunili, a to je smanjenje plata u javnom sektoru”* (Kurir, 25. 7. 2014. godine). Na odluku o smanjenju plata čekalo se do usvajanja rebalansa budžeta 26. oktobra. Plate u javnom sektoru od 1. novembra biće manje za 10 odsto. Ministar finansija Vujović je rekao: *“Ostatak tereta smanjenja*

plata i penzija biće raspoređen proporcionalno 10% na sve zaposlene u javnom sektoru, uključujući i direktne i indirektne korisnike budžetskih sredstava i javna preduzeća, a kod penzija će biti raspoređen po rastućoj graničnoj stopi, tako da veći teret podnesu oni koji imaju više i visoke penzije od onih koji imaju niže penzije” (Otvoreni parlament, 24. 10. 2014. godine).

Rebalans

“Shodno tome, do kraja juna biće usvojen rebalans budžeta na osnovu definisanog programa fiskalne konsolidacije, a koji će obezbediti da konsolidovani fiskalni deficit u 2014. godini bude znatno manji od trenutnih procena” (Otvoreni parlament).

Na samom isteku šest meseci rada Vlade Srbije, 26. oktobra, usvojen je rebalans budžeta.

Pogodnosti za zapošljavanje u privatnom sektoru

“Na deset novozaposlenih radnika poslodavac bi plaćao poreze i doprinose za prva tri, dok bi država nadoknadila ovaj trošak za narednih sedam radnika. Ovim merama bi posebno bila obraćena pažnja na najugroženije grupe stanovništva, mlade ljudi na samom početku karijere, a i ljudi koji su pri samom kraju karijere” (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Skupština Srbije je krajem maja usvojila izmene Zakona o porezu na dohodak građana na osnovu koga privatni poslodavci od 1. jula imaju poreske olakšice za svakog novozaposlenog. Tako će vlasnik firme koji zaposli najmanje jednog, a najviše devet radnika imati pravo na povraćaj 65 odsto plaćenog poreza, 70 odsto ako je zaposlio od 10 do 99 radnika i 75 odsto za zapošljavanje najmanje 100 novih radnika. Ove olakšice trajaće dve godine.

Neispunjena obećanja iz ekspozea

Zakoni koji nisu usvojeni

Iz paketa reformskih zakona predviđenih ekspozeom, nisu usvojeni:

- Zakon o planiranju i izgradnji;
 - Zakon o stranim ulaganjima;
 - Zakon o javnim preduzećima;
 - Zakon o privremenom usklađivanju, osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada kod korisnika javnih sredstava, to jest platnim razredima;
 - Zakon o registru korisnika javnih sredstava i njihovih zaposlenih i angažovanih lica;
 - Zakon o osiguranju;
 - Zakon o hipoteci.
-

Privatizacija "Dunav osiguranja"

"Krenuće se u privatizaciju "Dunav osiguranja" do sredine ove godine, jer finansijski izveštaji ukazuju na sve lošije poslovne performanse ovog preduzeća što je još jedna potvrda da je država loš preuzetnik i da kao takav ne treba da se javlja u sektorima gde privatna inicijativa može efikasno da posluje" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

U Agenciji za osiguranje depozita, stečaj i likvidaciju banaka, koja bi po zakonu trebalo da vodi privatizaciju ove kompanije, ističu da postupak privatizacije "Dunav osiguranja" nije započet, kao i da "za sada nije poznato kada će se to dogoditi".

Početak pripreme procesa privatizacije Telekoma

"Telekom Srbija" će ući u proces privatizacije jer će njegova vrednost

vremenom samo padati. Tendencija u evropskim telekomunikacijama je ubrzano regionalno ukrupnjavanje kako bi se održao korak sa rastućim troškovima tehnologije i realno opadajućim prihodima. "Telekom" Srbije nije izuzetak te se njegovo učešće na tržištu mobilne telefonije smanjuje svake godine dok na tržištu fiksne telefonije više ne može da zadrži monopolski položaj" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

"Sa pripremom procesa privatizacije bi se započelo u prvih sto dana rada Vlade. U tom slučaju, bilo bi realno da privatizacija bude okončana tokom naredne godine ukoliko tržišni uslovi to budu dozvolili" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Ministar finansija Dušan Vujović najavio je krajem jula da u ovoj godini neće biti privatizacije javnih preduzeća "Telekom

Srbija" i EPS, ali će to u narednim godinama "ostati na stolu" kao stalni predlog. Premijer Vučić je izrazio očekivanje da će Telekom biti privatizovan do juna 2015. godine. Prema informacijama iz pojedinih medija, Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) zainteresovana je za ulazak u Telekom Srbije. Premijer Vučić je rekao: "Zato nas tek čekaju velike promene u javnim preduzećima, jer ona najveća, osim Železnica Srbije nismo ni pipnuli" (NIN, 31. 7. 2014. godine).

Generalni direktor Telekoma Srbija Predrag Ćulibrk izjavio je u septembru da menadžment i zaposleni u toj kompaniji nisu zaokupljeni pitanjem privatizacije, već su fokusirani na rezultate rada i sprovođenje biznis planova preduzeća. "Ako Vlada odluči da uđe u proces privatizacije Telekoma, menadžment i zaposleni će se potruditi da na najbolji način predstave kompaniju potencijalnim investitorima, a ako do toga ne dođe, nastavićemo da realizujeme naše zacrtane poslovne ideje i inicijative", rekao je Ćulibrk (Blic, 9. 9. 2014. godine).

Zakon o zaštiti uzbunjivača

"Već tokom juna meseca biće donet zakon o zaštiti uzbunjivača, koji će zaštiti građane koji su spremni da prijave korupciju koju uoče u vezi sa radom koji obavljaju" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine). Donošenje Zakona o zaštiti uzbunjivača u više navrata najavljuvao je ministar pravde Nikola Selaković, a već nekoliko puta su probijani rokovi za usvajanje tog zakona.

Ministarstvo pravde objavilo je 24. juna novu verziju Nacrta zakona o zaštiti uzbunjivača, Vlada Srbije usvojila je 2. oktobra Predlog zakona o zaštiti uzbunjivača, ali on se još nije našao pred poslanicima Skupštine Srbije.

Osim usvajanja paketa reformskih zakona, premijer je u ekspozeu najavio i smanjenje plata u javnom sektoru, fiskalnu konsolidaciju, pogodnosti za zapošljavanje u privatnom sektoru, privatizaciju "Dunav osiguranja" do sredine godine, početak pripreme procesa privatizacije "Telekoma", usvajanje Zakona o zaštiti uzbunjivača tokom juna, parametarsku reformu penzijskog sistema, odlučnu borbu protiv sive ekonomije. Naglasio je da će se raditi na intenziviranju aktivnosti na zaključenju aranžmana sa MMF, na stvaranju zakonskog okvira za rešenje problema preduzeća u restrukturiranju, konsolidaciji finansijskog sektora pod kontrolom države, smanjenju rashoda na dnevnice za službena putovanja, smanjenju troškova reprezentacija i putovanja, kao i smanjenju donacija za sportske klubove i podsticaj za sprovođenje privatizacije. Od ovih najavljenih planova, prema analizi Istinomera, ostvareno je usvajanje pogodnosti za zapošljavanje u privatnom sektoru i parametarska reforma penzijskog sistema. Neki od planova koje je u ekspozeu izneo premijer Vučić postavljeni su prilično široko, poput "*odlučne borbe protiv sive ekonomije*" ili "*intenziviranja aktivnosti na zaključenju aranžmana sa MMF-om*", pa nije bilo moguće oceniti ih.

Fiskalna konsolidacija

"Da bi program fiskalne konsolidacije dao efekte neophodno je da sa njegovom primenom počnemo što pre. Shodno tome, do kraja juna biće usvojen rebalans budžeta na osnovu definisanog programa fiskalne konsolidacije, a koji će obezbediti da konsolidovani fiskalni deficit u 2014. godini bude znatno manji od trenutnih procena. Bez fiskalne konsolidacije deficit bi ove godine bio čak 8%, što nikako ne smemo da dozvolimo. Sa takvim deficitom bili bismo najgori u Evropi" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

"Najveći deo propisa koji će obezbediti potrebnu konsolidaciju biće usvojen već u letnjem paketu zakona i tako ugrađen u rebalans budžeta" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Rokove za usvajanje rebalansa budžeta davao je i sada već bivši ministar finansija Lazar Krstić. I on je govorio da je rok jun, a posle majskih poplava rekao je da će do rebalansa budžeta doći u julu. U to vreme vršilac dužnosti ministra finansija Dušan Vujović najavljuje rebalans za polovicu septembra. Međutim, Skupština Srbije usvojila je rebalans budžeta tek 26. oktobra.

Parametarska reforma penzijskog sistema

"Usvajanje parametarske reforme penzijskog sistema" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine). Usvajanjem Zakona o PIO uvedena je i parametarska reforma koja pre svega podrazumeva uvođenje drugačijeg načina određivanja pojedinačnih penzija kako bi se u što većoj meri uskladila sa visinom uplaćenih doprinosova. Tako je uveden i minus (na visinu penzije) za one koji prevremeno odu u penziju.

Borba protiv sive ekonomije

"Odlučna borba protiv sive ekonomije" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

"Država bi do kraja 2014. godine suzbijanjem sive ekonomije mogla da prihoduje 100 miliona evra, a to će se postići većim brojem kontrola i inspektora, a od 1. jula planirano je da se kroz izmene poreskih zakona povećaju i kazne za utaju poreza", izjavio je državni sekretar Ministarstva finansija Nikola Ćorsović (Tanjug, 14. 5. 2014. godine). On je istakao da će od 1. jula Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji biti predviđeno da vlasniku radnje, koji je

uhvaćen da nije izdavao fiskalni račun, radnja biti zatvorena na sedam dana prvi put, a ako se prekršaj ponovi, radnja će biti zatvorena 14 dana. Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji usvojen je 3. jula. „*Borba protiv sive ekonomije jedan je od prioriteta vlade, zbog čega raduju najnoviji podaci o rastu poreskih prihoda koji pokazuju da se u Srbiji uspešno suzbija nelegalno tržište naftnih derivata, saopšteno je krajem jula iz kabineta potpredsednice Vlade Zorane Mihajlović. Prema njihovim podacima, suzbijanjem crnog tržišta tokom ovih pet meseci je, samo po osnovu većih akciznih prihoda, u budžet Srbije uplaćeno oko četiri milijarde dinara više nego u istom periodu 2013. godine*“ (Tanjug, 27. 7. 2014. godine). Premijer Vučić je krajem oktobra istakao da je od velikih poreskih dužnika u 2014. naplaćeno više nego u ranijim periodima. On je rekao: „*Želim da vas obradujem činjenicom da po prvi put imamo ne samo akcizu na naftu iznad predviđenog, iznad plana, po prvi put akciza na cigarete nam rastu u avgustu, septembru i oktobru mesecu zahvaljujući borbi protiv organizovanog kriminala, šverca, protiv šverca i rezanog duvana, protiv šverca cigareta u boksovima iz Makedonije, sa teritorije Kosova i Metohije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine*“ (Otvoreni parlament, 24. 10. 2014. godine).

Intenziviranje aktivnosti na zaključenju aranžmana sa MMF

„*U cilju jačanja poverenja međunarodne zajednice i kreditora u kredibilnost namera Vlade da obezbedi dugoročnu održivost javnih finansija u prvih 100 dana, intenziviraćemo aktivnosti na zaključenju aranžmana sa MMF i verujem da će taj aranžman biti zaključen*“ (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Potpredsednica Vlade i ministarka državne uprave i lokalne samouprave Kori Udovički izjavila je sredinom jula da je

trogodišnji aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) od vrhunskog značaja za održivost finansijske Srbije i da Srbija ove jeseni mora da ima aranžman sa tom međunarodnom finansijskom institucijom. Premijer Vučić je krajem jula izjavio da očekuje da će aranžman sa MMF

biti zaključen u septembru, bez obzira na odlaganje fiskalne konsolidacije, „jer oni vide rešenost da ispunjavamo ono što kažemo“ (NIN, 31. 7. 2014. godine). Međutim, prošao je i septembar, a premijer Vučić je u oktobru najavio da očekuje da će Srbija do Božića potpisati sporazum sa MMF-om. (Beta, 21. 10. 2014. godine).

Zakonski okvir za rešenje problema preduzeća u restrukturiranju

„*Definisanje načina i stvaranje odgovarajućeg zakonskog okvira za rešenje pitanja preduzeća u restrukturiranju. Trenutno ima 157 preduzeća u restrukturiranju i njihovo stanje u najvećem broju slučajeva je ekonomski neodrživo. Ovim preduzećima treba dodati i „Železaru“ u Smederevu i „Simpu“ jer njihovo poslovanje u trenutnim okolnostima ne može na ovakav način da se nastavi u dužem periodu, a naša je obaveza da pokušamo i da damo sve od sebe da oni svoj posao i svoju proizvodnju nastave*“ (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine). „*Najveći deo ovih pripremnih radnji realizovaćemo već u maju sa ciljem da proces restrukturiranja bude većim delom*“

završen do kraja godine” (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Usvajanjem Zakona o stečaju i Zakona o privatizaciji stvaraju se uslovi za rešenje ovog pitanja, a po najavama premijera Vučića čekaju nas velike promene u javnim preduzećima, “jer ona najveća, osim Železnica Srbije nismo ni pipnuli” (NIN, 31. 7. 2014. godine). Novi ministar privrede Željko Sertić rekao je da su stigle 1.732 ponude za 403 preduzeća u restrukturiranju i da sada sledi razmatranje tih ponuda (Tanjug, 20. 9. 2014. godine).

Konsolidacija finansijskog sektora pod kontrolom države

“Pored fiskalne konsolidacije u prvih sto dana će se raditi na drugim jednako bitnim elementima ekonomske politike. Konsolidacija finansijskog sektora pod kontrolom države. Druga bitna mera u kratkom roku odnosiće se na uspostavljanje pune kontrole nad rizicima koji se realizuju u bankama, u državnom vlasništvu, a koji imaju značajne efekte na budžet. Tako će se u prvih sto dana Vlade započeti sa rešavanjem pitanja održivog funkcionisanja banaka u većinskom državnom vlasništvu kroz odgovarajuće finansijske operacije, privatizaciju, konsolidaciju i punu profesionalizaciju menadžmenta. Ovaj proces će se završiti u toku 2014. godine” (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Iako je premier rekao da će se u prvih sto dana započeti sa rešavanjem pitanja održivog funkcionisanja banaka u većinskom državnom vlasništvu kroz odgovarajuće finansijske operacije, privatizaciju, konsolidaciju i punu profesionalizaciju menadžmenta to se, prema Istinomeru dostupnim podacima, nije desilo. Ni u jednoj od banaka koje su u većinskom državnom vlasništu nije promenjen (profesionalizovan) menadžment, niti je došlo do pripreme za privatizaciju. Isti slučaj je i u sektoru

osiguranja jer nije započeta privatizacija "Dunav osiguranja", iako je premier to obećao.

Smanjenje rashoda na dnevnice za službena putovanja, reprezentacije i putovanja

“Značajno smanjenje diskrecionih rashoda na dnevnice za službena putovanja i drastično smanjenje troškova reprezentacija i putovanja. Značajno smanjenje materijalnih troškova povezanih sa korišćenjem službenih vozila, u čemu smo evropski rekorderi. Minimalan broj ljudi ispod nivoa ministara imaće pravo na službeno vozilo. Mnogi će i odavde i na mnogim drugim mestima, koliko u narednim danima, da se pozdrave sa svojim službenim vozilima. Imate platu, kupite automobil, pa vozite automobil, a ne vozite državne pare i ne trošite državne pare” (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Vlada je donela Uredbu o načinu korišćenja službenih vozila koja koriste organi državne uprave, drugi državni organi i javne agencije. Ovom uredbom je propisan način racionalnog korišćenja službenih vozila kako bi se, istaknuto je, postigle maksimalne uštede i obezbedila efikasnost u radu. Uredbom je propisano da pravo na službeno vozilo visoke klase na stalnom korišćenju imaju predsednik Republike, predsednik Skupštine, predsednik i potpredsednici Vlade, predsednik Ustavnog suda i predsednik Vrhovnog kasacionog suda. Međutim,

premijer Vučić je rekao da nije u potpunosti zadovoljan kako se ova uredba sprovodi. On je pohvalio samo ministra unutrašnjih poslova Nebojšu Stefanovića, a za ostale ministre je rekao da nisu razumeli da bi trebalo da smanje upotrebu službenih vozila. Na ovu primedbu ministri su mu odgovorili da oni poštuju Vladinu uredbu.

Premijerovom pozivu da smanji broj službenih vozila odazvala se Skupština Srbije, koja je smanjila njihov broj sa devet na pet. I "Železnice Srbije" odlučile su da prodaju 170 službenih vozila kako bi smanjile troškove poslovanja. Zbog, kako je istaknuto, nerada, neodgovornog i rasipničkog ponašanja smenjen je ceo izvršni odbor direktora "Laste", na čelu sa Veliborom Sovrovićem.

Smanjenje donacija za sportske klubove i podsticaj za sprovođenje privatizacije

"Smanjenje donacija države za sportske klubove i podsticaj za sprovođenje privatizacije u tom segmentu" (Ekspoze Aleksandra Vučića, Otvoreni parlament, 27. 4. 2014. godine).

Ubrzo nakon formiranja Vlade, ministar omladine i sporta Vanja Udovičić izjavio je da je dobio rok od šest meseci za izmene i dopune Zakona o sportu, kako bi se stekli svi uslovi za privatizaciju (Tanjug, 3. 5.

2014. godine). Ministar je naglasio da je zakon o sportu završen i da je ostalo samo otvoreno pitanje transformacije sportskih klubova da bi se došlo do dva-tri modela kako bi ona mogla da bude sprovedena (Tanjug, 15. 7. 2014. godine). I u septembru ministar Udovičić je rekao da je Ministarstvo sporta pripremilo predloge i moguće modele privatizacije "Zvezde" i "Partizana" i dodao da su sada na potezu resori u Vladi Srbije koji se bave privatizacijom i svojinskom politikom (Dnevnik, 7. 9. 2014. godine).

Pregled obećanja iz predizborne kampanje

Tokom kampanje pred parlamentarne izbore u Srbiji, održane 16. marta, aktuelni premijer dao je više obećanja čije je ispunjenje vezano za prvu polovinu godine, odnosno za period do 100 dana, odnosno šest meseci rada nove Vlade Srbije. Prema analizi Istinomera, od ovih obećanja ispunjeno je samo jedno, vezano za hapšenje Darka Šarića, osumnjičenog za šverc velikih količina droge, što se desilo neposredno posle održavanja parlamentarnih izbora, a tek krajem avgusta javnosti je predstavljen ugovor sa "Etihadom", iako je rok bio do kraja predizborne kampanje. Ostala obećanja još uvek nisu realizovana.

Ispunjena obećanja iz predizborne kampanje

Uhapsićemo Šarića

"Uveravam vas da u nedeljama koje dolaze Šarić više neće biti na slobodi" (FoNet, 6. 3. 2014. godine).

Lider SNS izjavio je početkom marta da je uveren da će Darko Šarić, koji se sumnjiči za šverc velikih količina droge, biti uskoro uhapšen. Darko Šarić uhapšen je u Južnoj Americi i izručen Srbiji 18. marta, dva dana posle izbora.

Neispunjena obećanja iz predizborne kampanje

Pokazaćemo ugovor sa Etihadom

"Mi ćemo naš ugovor sa 'Etihadom' pokazati pre kraja kampanje" (Politika, 4. 2. 2014. godine).

Lider SNS najavio je da će ugovor sa "Etihadom" biti objavljen do kraja izborne kampanje. Međutim, to nije učinjeno, a početkom maja premijer je na pitanje kada će javnosti postati dostupan ugovor odgovorio da će to učiniti tek pošto se objavi ugovor sa kompanijom "Fijat", ističući da će to biti "vrlo uskoro". Poslednjeg dana jula, poslanicima Skupštine Srbije rekao je da "što se tiče Fijata, nažalost, taj ugovor neće biti pokazan", dodajući da se za ugovor

sa "Etihadom" čeka dolazak šeika Muhameda bin Zajeda, prestolonaslednika Ujedinjenih Arapskih Emirata. Vučić je istakao da je uveren da će on odobriti objavljivanje ugovora o "Er Srbiji" (Otvoren parlement, 31. 7. 2014. godine). Premijer je predstavio 14. avgusta ugovore sa "Etihadom" i "El Ravafedom". On je naglasio da će Srbija će u "Er Srbiju" uložiti 42 miliona dolara, dok će "Etihad" uložiti do 100 miliona. (RTS, 14. 8. 2014. godine).

"Beograd na vodi" reklamiraće se na CNN

"Tu će doći i kupiti apartmane neki od najpoznatijih i najbogatijih ljudi u svetu, oni će da ulože desetine, da ne kažem, stotine miliona evra u reklamnu kampanju i već u martu videćete kako se Beograd na vodi reklamira, ne našim, nego njihovim novcem i na CNN-u i na mnogim svetskim televizijama" (TV Pink, 16. 2. 2014. godine).

Lider SNS izjavio je tokom predizborne kampanje da će vrlo brzo, od marta, projekat "Beograd na vodi" početi da se reklamira na velikim svetskim televizijskim stanicama. On je istakao da će investitori platiti tu reklamnu kampanju. Međutim, ni posle više od pola godine ta reklamna kampanja za veliki projekat u Beogradu nije pokrenuta.

Plan za "Jumko" do kraja marta

"Do kraja marta biće napravljen plan i program za rešavanje problema fabrike "Jumko" čiji su radnici od januara u štrajku" (Vranje, 1. 3. 2014. godine).

Aleksandar Vučić poručio je 1. marta, prilikom posete Vranju, da će do kraja tog meseca biti napravljen plan i program za rešavanje problema vranjske fabrike teštila "Jumko", koja zapošljava 1700 radnika i radnica, a čiji su zaposleni u štrajku. On je tada rekao da će za nekoliko dana predstavnici "Jumka" razgovarati sa predstavnicima Ministarstva finansija i zamolio radnike da imaju poverenja u državu, koja je inače 60% vlasnik ove fabrike. Nakon mesec dana radnici "Jumka" su organizovali protest, a 15. aprila blokirali upravnu zgradu kompanije. Radnici "Jumka" prekinuli su početkom oktobra štrajk koji je trajao 226 dana, nakon što im je obećano da će posle usvajanja republičkog budžeta dobiti tri zaostale zarade i po 65 odsto plate za vreme štrajka. Dogovoren je da im država poveže radni staž za protekle četiri godine i overi zdravstvene knjižice (Blic, 6. 10. 2014. godine).

"Srpski mercedes" uskoro na ulicama

"Za manje od mesec dana prvi srpski "mercedes" će se pojaviti na našim ulicama"

(Večernje novosti, 14. 2. 2014. godine)

U marta je tadašnji prvi potpredsednik Vlade Aleksandar Vučić lično zakačio znak nemačkog automobilskog giganta na novi autobus "Ikarbusa" i istakao da se za novi autobus već interesuju iz susedstva, dodajući da će se prodavati na području cele jugoistočne Evrope. Međutim, ni posle pet meseci otkako je prvi "srpski mercedes" izašao sa proizvodne trake za njega još nije pronađen kupac. Prema rečima generalnog direktora "Ikarbusa" Aleksandra Vićentića, osim prototipa nije napravljeno nijedno

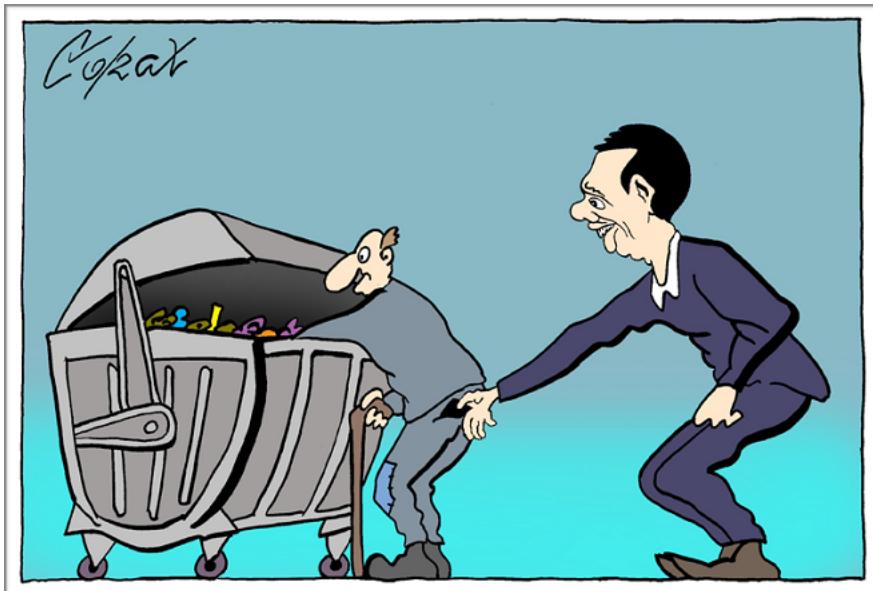
novo vozilo, a za sada jedini "srpski mercedes" nalazi se "na testiranju u ovlašćenoj laboratoriji". A ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji između "Ikarbusa" i "Mercedesa" biće potpisani, naglašava Vićentić, "tek kada se pronađe prvi kupac" (Istinomer, 10.7. 2014. godine). "Ikarbus" nije 8. septembra potpisao ugovor sa nemačkim "Mercedesom", iako je to početkom avgusta najavio premijer Aleksandar Vučić.

Garantujem – nema smanjenja penzija!

"Kakve god reforme da preduzimamo, šta god da se zbiva, dragi prijatelji, imajte u vidu jednu stvar koju vam garantujem, penzioneri će biti poslednji u čija će prava bilo ko smeti da dira u državi. Bolje sa naše grbače da se skida sve što može, a penzionerima nema šta da se uzima" (TV Pink, 10. 3. 2014. godine). Na predizbornom skupu u zemunskoj halji "Pinki" lider Srpske napredne stranke izjavio je da garantuje da se stečena prava penzionera neće umanjivati, bez obzira na to kakve reforme nova Vlada Srbije bude preduzela.

"Tu će doći i kupiti apartmane neki od najpoznatijih i najbogatijih ljudi u svetu, oni će da ulože desetine, da ne kažem, stotine miliona evra u reklamnu kampanju i već u martu videćete kako se Beograd na vodi reklamira, ne našim, nego njihovim novcem i na CNN-u i na mnogim svetskim televizijama" (TV Pink, 16. 2. 2014. godine).

Lider SNS izjavio je tokom predizborne kampanje da će vrlo brzo, od marta, projekat "Beograd na vodi" početi da se reklamira na velikim svetskim televizijskim stanicama. On je istakao da će investitori platiti tu reklamnu kampanju. Međutim, ni posle više od pola godine ta reklamna kampanja za veliki projekat u Beogradu nije pokrenuta.

Međutim, polovinom septembra, premijer Vučić najavio je mere za "ozdravljenje ekonomije", među kojima su i smanjenje plata u javnom sektoru i penzija. "Nikome nećemo dirati penziju do 25.000 dinara, a preko toga ići ćemo u progresivno smanjenje", rekao je Vučić. Precizira da će penzioneru koji prima 26.000 dinara penzija biti manja za 220 dinara, oni koji primaju 27.000 dinara sa smanjenjem će imati 26.560, dok će penzija od 30.000 dinara biti smanjena. "Beograd na vodi" reklamiraće se na CNN.

Događaji koji su obeležili prvih šest meseci rada Vlade Srbije

Poplave

Nakon samo dve nedelje od formiranja nove Vlade veliki deo Srbije i region pogodile su katastrofalne poplave izazvane ogromnim kišama. Materijalna šteta se, prema rečima ministarke saobraćaja Zorane Mihajlović, koja je i predsednica Komisije za procenu štete, procenjuje na oko 1,5 milijardi evra (Tanjug, 8. 7. 2014. godine). Najveće gubitke pretrpeo je energetski sektor, a šteta iznosi 700-800 miliona evra.

Čelnici države obećali su brzi oporavak, naročito za najugroženije. Tako je premijer obećao da će svako ko je ostao bez kuće dobiti novu, a da će se stanovnici devastiranog Krupnja useliti u svoje nove domove do kraja septembra. Marko Blagojević, direktor Kancelarije za obnovu i pomoć poplavljениm područjima rekao je da će sve kuće biti popravljene do sredine oktobra.

Zakon o otklanjanju posledica poplava u Srbiji usvojen je 18. jula.

Ipak, u oktobru još se čeka na obnovu kuća. Premijer Vučić je izneo podatke o dosadašnjem toku obnove: "Isplatili smo materijalnu pomoć u proseku od 285.000 dinara za 15.058 domaćinstava. Ukupno 3, 565 milijardi dinara, a 65 porodica dobilo je novac za izgradnju kuća, u ukupnoj vrednosti od 147.500.000 dinara. U toku je

izgradnja 129 novih kuća, od toga 19 u Obrenovcu i Krupnju, za ostale je raspisan tender, a izgradnja počinje do kraja oktobra. Novih 40 kuća gradimo novcem UAE u Obrenovcu, Valjevu i Krupnju. Izgradnja je u toku. Iz donacije Kuvajta u toku je izgradnja 25 novih kuća u Obrenovcu. U toku je izgradnja novih 12 kuća iz donacije Pazova za najugoršenije u Bajinoj Bašti, a deset "Blicovih" kuća je završeno. Daćemo novu pomoć u visini od 210 evra po kući, daće "Crveni krst" (TV Pink, 12. 10. 2014. godine).

Posle velikih majske poplava, Zorana Mihajlović, ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture izjavila je da će "svi putevi" i regionalni i državni putevi, ali i lokalni, biti popravljeni do oktobra (RTS, 2. 6. 2014. godine). Prvog oktobra ministarka je izjavila da su obnovljeni svi državni putevi oštećeni u majskim poplavama u dužini od 142 kilometra, na 190 putnih pravaca. Na pitanje novinara da li su obnovljeni i lokalni putevi, ona je rekla da većina jeste, i da je to u nadležnosti lokalnih samouprava, ali da je država preuzeila obavezu da im pomogne u tome (Tanjug, 1. 10. 2014. godine).

Nove poplave su u septembru pogodile istočne delove Srbije. Nadležni su najavili da će proces sanacije biti brži, jer je broj pogodjenih u septembarskim poplavama manji, pa tako na pomoć čeka oko 1.000 domaćinstava. Ministarka Zorana Mihajlović izjavila je da šteta na putnoj infrastrukturi u istočnoj Srbiji posle poplava iznosi oko 105 miliona dinara. "Steta iznosi oko 105 miliona dinara, ali bez jednog mosta koji još nije procenjen" (Beta, 2. 10. 2014. godine).

Do polovine oktobra na račun Vlade Srbije za pomoć ugroženima u poplavama uplaćeno je 476.505.179 dinara.

Ministar zadužen za vanredne situacije Veliimir Ilić izjavio je krajem septembra da obnova poplavljenih područja teče sporo, ističući da se dok nije bilo Kancelarije za obnovu i pomoć poplavljanim područjima "sve rešavalo za sedam dana", a da otkako ona postoji "takpamo u mestu". Direktor Kancelarije Marko Blagojević poručio je ministru Iliću da se obavesti o stanju na poplavljanim područjima i da je ono što govori "puko neznanje". On je izjavio da je preostalo nešto manje od milijardu dinara prikupljenog novca za sanaciju štete i da će ta suma biti dovoljna za isplatu materijalne pomoći. "Na raspolaganju nam je 905 miliona dinara i to je dovoljno da završimo posao isplate materijalne pomoći za obnovu štete nastale u majskim poplavama, kao i za obnovu štete nastale u poplavama na istoku Srbije." Blagojević je rekao da je materijalna pomoć do sada isplaćena za 15.224 domaćinstva i da veruje da taj broj neće preći 16.000 (B92, 21. 10. 2014. godine).

Donatorska konferencija

Na donatorskoj konferenciji za saniranje štete od poplava u Srbiji, održanoj 16. jula u Briselu, prikupljeno je nešto više od 995 miliona evra. Nešto više od 106 miliona evra su donacije, a oko 889 miliona evra je u formi kredita, koje će pod više ili manje povoljnim uslovima naša zemlja morati da vrati. Najveći donator je Evropska unija sa 80 miliona evra. Švajcarska je Srbiji donirala 5,9 miliona evra, a nešto manje, tačnije pet miliona evra stiglo je našoj zemlji iz Japana. Od Norveške je Srbija dobila 4,1 milion evra donacija, a po dva miliona evra donirale su Austrija, Švedska i SAD. Od Turske je Srbiji stiglo 1,35 miliona evra, a od Velike Britanije 1,25 miliona evra. Francuska je Srbiji donirala milion evra, a 500.000 evra stiglo je iz Mađarske. Alžir je našoj zemlji donirao 370.000, a Slovačka nešto manje - 330.000 evra. Slovenija je za Srbiju sakupila 150.000 evra, a po 100.000 evra došlo je iz Makedonije i Albanije, dok je iz Češke stiglo 111.111 evra. Na

donatorskoj konferenciji u Briselu Poljska je donirala 80.000, a po 74.000 evra Jermenija, Indija, Indonezija i Maroko. Nešto manje, tačnije 50.000 donirala je Bugarska, Meksiko 37.000, a Kanada 36.000 evra. Najmanja donacija stigla je iz Andore - 7.500 evra (Tanjug, 28. 7. 2014. godine).

Doktorati

Jun i jul obeležila je afera o doktoratima javnih funkcionera (ministra policije Nebojše Stefanovića, gradonačelnika Beograda Siniše Malog, predsednika opštine Novi Beograd Aleksandra Šapića). Najpre su tri naučnika iz Srbije, koji žive i rade u Velikoj

Britaniji, objavila analizu doktorskog rada Nebojše Stefanovića i iznela tvrdnje da je reč o plagijatu. U polemiku su se sa različitim stavovima uključili mnogi, pa i premijer, koji je izjavio da "gluplje obrazloženje" da je nešto plagijat nikada nije čuo. Ministar Stefanović je negirao da je njegov doktorski rad, odbranjen na Univerzitetu Megatrend, plagijat. Nekoliko dana kasnije u fokusu se našao rektor Univerziteta Megatrend Mića Jovanović, koji je optužen da ne poseduje jedan od dva doktorata koja je navodio u svojoj biografiji. Jovanović, koji je bio i Stefanovićev mentor tokom izrade doktorske disertacije, ubrzo je podneo ostavku na mesto rektora i profesora Megatrenda. U slučaju Siniše Malog, dekan Fakulteta organizacionih nauka negirao je da je u pitanju plagijat, dok je Univerzitet Union, na kome je doktorirao Šapić, odlučio

da formira komisiju za ispitivanje navoda da li je doktorski rad aktuelnog predsednika opštine Novi Beograd plagijat. Ali, ni posle više od tri meseca Union nije uspeo da formira komisiju koja bi ispitala navode da je doktorska disertacija funkcionera DS plaghijat jer, kako je rečeno, profesori odbijaju učešće. Početkom oktobra nezavisna komisija Univerziteta Megatrend proveravala je doktorsku disertaciju ministra Stefanovića i "zauzela je stav da ne postoji osnov za pokretanje postupka za poništavanje doktorata".

Cenzura i autocenzura

Šef delegacije EU u Srbiji Majkl Devenport poručio je da su u Srbiji vidljiva tri fenomena koji utiču na slobodu govora – autocenzura, obaranje sajtova i zastrašivanje pojedinaca koji su nakon poplava bili zadržavani i hapšeni zbog komentara na društvenim mrežama (Tanjug, 10. 6. 2014. godine).

Krajem maja beogradska policija uhapsila je tri osobe zbog sumnje da su preko društvenih mreža objavljivale lažne podatke o broju nastrandalih u poplavama. Načelnik beogradske policije Veselin Milić tada je rekao da se osumnjičeni terete za krivično delo "širenje panike i nereda" u pokušaju (B92, 29. 5. 2014. godine).

Sajt Peščanik oboren je nakon što je objavio tekst o disertaciji ministra policije Nebojše Stefanovića. Blokada je trajala danima, a sukob oko obaranja sajta preneo se i na državni nivo.

Aprilsko formiranje Vlade koštalo je posla novinara Srđana Škora. On je na dan formiranja Vlade, 27. aprila, kao šef deska "Večernjih novosti" u Jutarnjem programu RTS-a, kritikovao izbor pojedinih ministara. Istog dana Srpska napredna stranka izdala je saopštenje u kome je državnu televiziju

nazvala "poligonom za prljave napade na Aleksandra Vučića" (Tanjug, 27. 4. 2014. 2014. godine). Desetak dana kasnije Škoro je bez obrazloženja smenjen sa mesta šefa deska, da bi nešto kasnije bio prebačen u dnevni sportski list "Sport".

Za vreme velikih poplava koje su tokom maja pogodile Srbiju pojedini sajтовi su srušeni. Oboren je sajt Teleprompter.rs, a hakovan je blog Nenada Milosavljevića, jednog od urednika satiričnog sajta Njuz.net nakon što je objavio komentar pod nazivom "Državo, ne bismo te više zadržavali" u kojem ističe propuste države tokom prirodne nepogode.

Blog jednog od najposećenijih sajtova u zemlji Blic.rs više ne postoji. Povod, makar nezvanični, bio je tekst "Ja, AV, dajem ostavku" koji je na svom nalogu na ovom medijskom sajtu preneo novinar nedeljnika "Vreme" Dragan Todorović.

Nezadovoljan kritikom OEBS-a, premijer Vučić je ušao u sukob sa predstavnicom OEBS-a za slobodu medija Dunjom Mijatović i zamenicom šefa misije u Srbiji Polom Tide, tvrdeći da ova organizacija ne govori istinu u vezi sa cenzurom u Srbiji.

Dunja Mijatović je ranije pozvala vlasti u Srbiji da neguju necenzurisanu debatu o pitanjima od javnog interesa, posebno u kriznim vremenima, kao što je situacija sa poplavama u regionu.

Posle letnje pauze, neke od političkih emisija nisu više na programima televizija. Emisije Studija B "Sarapin problem" i "U centru" nisu više na programskoj šemi te televizije, a najburnije reakcije javnosti izazvalo je skidanje emisije "Uticak nedelje" sa programa televizije B92, tačnije ponuda menadžmenta te televizije autorki emisije Olji Bećković da pređe na daleko manje gledan kanal B92 info. Olja Bećković je istakla je da je njena emisija jedna od retkih na B92 koja je zarađivala novac, te da ne može da shvati koji je to poslovni interes da emisija koja je najgledanija i jedina isplativa na B92, bude prebačena na kanal koji ne može da počne da zarađuje. Ona je dodala da ju je lično premijer Vučić više puta nakon emisija pozivao telefonom.

Ispred zgrada televizija B92 i Studio B organizovani su protesti zbog ukidanja emisija "Uticak nedelje" i "Sarapin problem", a Nezavisno udruženje novinara Srbije je sa više od 1.000 potpisa građana koji su podržali Proglas o medijskim slobodama, zatražilo i javno slušanje u Parlamentu na temu medijskih sloboda.

Evropska federacija novinara (EFJ) podržala je svoje članice u Srbiji koje protestuju zbog odluke menadžmenta RTV B92 da ukine emitovanje emisije "Uticak nedelje" ocenjujući da takva odluka "miriše na cenzuru".

Medijska udruženja su više puta reagovala svojim saopštenjima u vezi sa medijskim slobodama, ali i bezbednošću novinara. Tako su izrazili zabrinutost zbog toga što još nije otkriveno ko je početkom jula napao urednika "Foneta", zbog pretnji novinaru portala "Južne vesti", ali i zbog uvredljivih komentara u pojedinim tabloidima za vreme Parade ponosa.

Takođe, reakciju NUNS izazvala je kritika premijera Vučića, koji je

predstavljajući ugovor sa kompanijom "Etihad", nedeljnik "Vreme" nazvao "Miškovićevim novinama", jer je objavio tekst Balkanske novinarske istraživačke mreže – BIRN koji govori o obavezama Srbije iz ugovora sa "Etihadom". Takođe, ovo udruženje izrazilo je "duboku zabrinutost" zbog načina na koji je premijer Vučić, na konferenciji za novinare, reagovao na pitanja novinarke lista "Blic" Tamare Spaić.

U Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2014. godinu navodi se da su tri zakona u okviru medijske strategije usvojena u cilju poboljšanja situacije u medijskom sektoru, ali da "postoji zabrinutost zbog pogoršavanja uslova za puno ostvarivanje slobode izražavanja". Ističe se da "*Kontinuirani nedostatak transparentnosti vlasništva nad medijima i izvora medijskog reklamiranja i finansiranja praćen je tendencijom samocenzure u medijima. Državni organi imaju važnu obavezu da rade na stvaranju sredine koja omogućava neometano ostvarivanje ove osnovne slobode, između ostalog reagujući i javno osuđujući pretnje, fizičke napade i slučajeve pozivanja na nasilje i govora mržnje od strane ekstremističkih grupa, usmerene protiv organizacija civilnog društva (OCD), branilaca ljudskih prava, novinara i blogera.*"

Stanogradnja

Premijer Vučić je početkom maja obradovao mnoge građane Srbije najavljujući izgradnju jeftinih stanova u koje bi novi stanari mogli da se usele već do kraja 2015. godine. Kako je naveo, te stanove bi gradila kompanija "Araptek" iz Ujedinjenih Arapskih Emirata, a kvadrat bi koštao 380 evra. Iako se krajem juna mogla čuti vest da je vrednost akcija "Arapteka" pala za više od 50 odsto, Vučić je naglasio da će projekat jeftinih stanova opstatи.

Uvrede Velimira Ilića

Ministar bez portfelja zadužen za vanredne situacije Velimir Ilić je, nezadovoljan postavljenim pitanjem, izvredao novinarku Centra za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS). Nezavisno udruženje novinara Srbije predložilo je novinarima da bojkotuju sve političke

aktivnosti ministra Ilića, ističući da je "ovo jedini način da se javnost upozori na ovakvo ponašanje, a novinari zaštite od primitivizma aktuelnog ministra u Vladi Srbije" (B92, 10. 7. 2014. godine). Ministar je naknadno uputio javno izvinjenje novinarki i poslao joj buket ruža.

FAP, Bor, Južni tok

Vlada Srbije i finska kompanija SISU potpisali su Memorandum o razumevanju, po kome bi ova kompanija trebalo da preuzeće deo imovine FAP-a iz Pribroja i pokrene proizvodnju novih kamiona i delova za kamione. Premijer Vučić je krajem septembra izjavio: "Blizu smo rešenja za FAP, što ne mogu da kažem i za Železaru Smederevo. Ovo je veoma važno jer je teško pronaći rešenje. Mi očekujemo da do Nove godine rešimo pitanje smederevske železare, ali i pre toga, ovo je krajnji rok. Takođe i pitanje našeg petrohemijiskog kompleksa (pančevačka Petrohemija, Azotara, MSK kikindski)" (Konferencija za medije u Vladi Srbije, 28. 9. 2014. godine).

S druge strane, RTB Bor nije dobio strateškog partnera, ali je dobio novac. Premijer Vučić je rekao da će država izdvojiti 30 miliona evra za završetak topionice, ali je istovremeno naglasio i da će posle ovog ulaganja uslediti ozbiljna kontrola poslovanja. U oktobru se u medijima pojavila informacija da je "za kupovinu RTB "Bor" zainteresovano čak 15 investitora, od kojih su četiri iz - Srbije". (Večernje novosti, 15. 10. 2014. godine).

Ipak, najznačajniji potez koji bi trebalo da doprinese razvoju srpske privrede svakako je potpisivanje ugovora o izgradnji "Južnog toka". Prvi gas će ovim gasovodom kroz Srbiju, kako je najavljeno, poteći do kraja 2016. godine. Ugovor je vredan 2,1 milijardi evra, a deonica srpskog gasovoda biće rađena, kako se tvrdi, po najboljim međunarodnim standardima. Finansiranje će se obezbediti iz kredita koji daje "Gasprom". Dušan Bajatović, direktor "Južnog toka Srbija", rekao je da su u pitanju najpovoljniji finansijski uslovi, jer će kredit biti odobren po kamatnoj stopi od 4,25 odsto godišnje, a kako je rekao, "*na ročnost koja nam bude potrebna*" (Tanjug, 8. 7. 2014. godine). Premijer Vučić je

istakao da Srbija nije mogla da uzme običan kredit za "Južni tok", jer bi podigla visinu javnog duga i deficit, te je tražen subordinisani kredit. To znači, objasnio je, da se taj kredit ne isplaćuje u novcu, već kroz dividende za tranzit gasa, a uz to je kamata sa prvobitnih osam odsto smanjena na 4,25 odsto. Prema njegovim rečima, 50 odsto građevinskih radova i 40 odsto drugih

radova u okviru projekta gasovoda izvodiće srpske kompanije, tako da će firme iz Srbije imati oko 350 miliona evra da, kako je naglasio, naprave veliki posao (Tanjug, 8. 7. 2014. godine). Premijer Vučić je govoreći o Izveštaju EK o napretku Srbije rekao da sADBina Južnog toka zavisi od dogovora EU i Rusije. Nema nikakvog smisla, doda je, da gradnja Južnog toka počne i završi se u Srbiji (Tanjug, 8. 10. 2014. godine).

Beograd na vodi

Uz veliku pompu krajem juna je u renoviranoj zgradi Beogradske zadruge predstavljena maketa projekta "Beograd na vodi". Paralelno sa velikim željama i optimističnim najvama zvaničnika, ovaj projekat prati dosta neodumica i sumnji.

Zbog realizacije projekta "Beograd na vodi" pristupilo se radikalnoj izmeni Generalnog urbanističkog plana bez konsultacija sa stručnjacima ili građanima. Još jedan razlog za nezadovoljstvo jeste i nedostatak javnosti procesa, jer će se ceo projekat sprovoditi putem međudržavnog ugovora, a mimo Zakona o javno-privatnim partnerstvima, što isključuje i raspisivanje tendera. Preduzeće "Beograd na vodi" upisano je u registar privrednih društava 24. jula. Premijer je u septembru najavio da će radovi na izgradnji "Beograda na vodi" početi u maju 2015. godine (TV Pink, 12. 10. 2014. godine).

Ostavka Lazara Krstića

Lazar Krstić, koji je pre godinu dana dočekan sa velikim očekivanjima kao stručnjak sa Univerziteta Jejl i iskustvom u konsultantskoj kući "McKinsey", podneo je polovinom jula ostavku na funkciju ministra finansija jer, kako je naveo, ne prepoznaje spremnost da se sa najkrupnijim strukturnim problemima u javnim finansijama uhvati u koštač onako kako smatra da je neophodno. Krstić je istakao da je od premijera tražio smanjenje penzija od najmanje 20 odsto, smanjenje plata od najmanje 15 odsto, otpuštanje minimum 160.000 zaposlenih iz javnog sektora i naveo i da je predlagao povećanje cene struje za 30 odsto. Krstić je doda da se predsednik Vlade nije složio sa njegovim rešenjima i istakao: "Premijer ima meko srce i zato ima toliku podršku naroda" (B92, 12.7.2014. godine). Najavljeni da će, uprkos ostavci, Lazar Krstić raditi kao specijalni savetnik premijera. Za novog ministra finansija imenovan je Dušan Vujović, dotadašnji ministar privrede, a novi ministar privrede je Željko Sertić, donedavni predsednik Privredne komore Srbije.

Diplomatska aktivnost

Prvih šest meseci rada nove Vlade Srbije u pojedinim medijama označeno je periodom "diplomske ofanzive". Premijer Vučić sastao se, između ostalih, i sa predsednikom Ruske federacije Vladimirom Putinom, kancelarkom Nemačke Angelom Merkel i premijerom Kine Li Kečangom.

U prvu zvaničnu posetu kao premijer Aleksandar Vučić otišao je u Sarajevo 13. maja. Premijer Vučić sastao se 11. juna sa kancelarkom Nemačke Angelom Merkel, a ovu posetu premijer je označio izuzetno važnom. Predsednik Vlade sastao se i sa nemačkim privrednicima u Berlinu, a posle sastanka izjavio je da je jedna velika kompanija najavila otvaranje više od 3.000 novih radnih mesta u Srbiji do 2016. godine. Tako je 17. juna Srbija dočekala tri strana gosta: ministra spoljnih poslova

Rusije Sergeja Lavrova, premijerku Slovenije Alenku Bratušek i potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Crne Gore Igora Lukšića.

Početkom jula delegacija Srbije, na čelu sa premijerom, bila je u poseti Rusiji, a nakon ove posete potpisana je ugovor o izgradnji "Južnog toka". Premijer je istakao da Srbija "ima možda i najbolje uslove u odnosu na sve druge zemlje" koje će graditi gasovod (Tanjug, 9. 7. 2014. godine).

Premijer Vučić sastao se u Parizu sa francuskim premijerom Manuelom Valsom sa kojim je razgovarao o predstojećoj donatorskoj konferenciji. On se sastao i sa ministrom spoljnih poslova Nemačke Frankom Valterom Štajnmajerom, ministrom spoljnih poslova Turske Ahmetom Davutogluom, predsednikom Austrije Hajncem Fišerom, ministrom spoljnih poslova Austrije Sebastijanom Kurcom, ministrom za evropske poslove Velike Britanije Dejvidom Lidingtonom.

Bez zvanične najave, bivši premijer Velike Britanije Toni Bler došao je u Beograd 19. juna na susret sa premijerom Vučićem. U javnosti, najčešće preko društvenih mreža, komentarisana je Vučićeva promena stava prema Bleru, o kome se godinama ranije izjašnjavao negativno, pa čak bio jedan od recenzentata knjige lidera SRS Vojislava Šešelja "Engleski pederski ispridak Toni Bler".

U poseti Srbiji bili su i italijanska ministarka spoljnih poslova Frederika Mogherini, premijer Rumunije Viktor Ponta, predsednik Slovenije Borut Pahor.

Predsednik Belorusije Aleksandar Lukašenko bio je u dvodnevnoj poseti Beogradu na poziv predsednika Srbije Tomislava Nikolića upravo na dan kada se premijer Vučić u Berlinu sastao sa kancelarkom Angelom Merkel. To je u pojedinim medijima okarakterisano kao skandal. Savetnik predsednika Ivan Mrkić rekao je da je u pitanju "čista slučajnost" i da je Lukašenku poziv upućen pre više od

pola godine, mnogo pre nego što je nemačka kancelarka pozvala Vučića.

Početkom septembra premijer Vučić učestvovao je na Svetskom ekonomskom forumu koji se održao u Kini. Tom prilikom Vučić se sastao sa premijerom Vlade Narodne Republike Kine Li Kećangom, kao i sa predstavnicima kineskih kompanija i banaka zainteresovanih za ulaganja u Srbiju. Vučić je istakao da je sa kineskim premijerom dogovorio održavanje samita 16 šefova vlada zemalja centralne i istočne Evrope u Beogradu, u decembru ove godine. Prema Vučićevim rečima, dolazak Kećanga u Beograd predstavlja veliku stvar za Srbiju, jer je Srbija prepoznata kao odgovoran i ozbiljan partner, i da je odluka o dolasku najviših kineskih zvaničnika pokazatelj da se naša zemlja dobro pozicionira.

Predsednik Rusije Vladimir Putin posetio je 16. oktobra Beograd, gde se sastao sa predsednikom Tomislavom Nikolićem i premijerom Aleksandrom Vučićem. Dvojica predsednika su položila vence na Spomenik osloboodiocima

Beograda. Putina je Nikolić odlikovao Ordenom Republike Srbije na velikoj ogrlici. Ruski predsednik je prisustvovao velikoj vojnoj paradi održanoj povodom 70 godina od oslobođenja Beograda u Drugom svetskom ratu. U prisustvu dva predsednika potpisano je sedam sporazuma, memoranduma i protokola.

Premijer Vučić dva puta je u oktobru razgovarao telefonom sa potpredsednikom Sjedinjenih Američkih Država Džozefom Bajdenom. Kako je saopšteno "u dugom i prijateljskom razgovoru, Bajden i Vučić razmotrili su bilateralne američko-srpske odnose, kako političke, tako i ekonomske" (RTS, 15. 10. 2014. godine).

Vučić je telefonom razgovarao i sa premijerom Francuske Manuelom Valsom o pripremama za predstojeću posetu francuskog premijera Srbiji. "Dvojica zvaničnika su ocenila da su odnosi Srbije i Francuske veoma dobri i izneli uverenje da će poseta premijera Valsa dati značajan podsticaj njihovom daljem unapređenju" (Tanjug, 17. 10. 2014. godine). Takođe, Vučić je u oktobru telefonom razgovarao i sa nemačkom kancelarkom Angelom Merkel. Vučić je obavestio nemačku kancelarku da će Srbija, "bez obzira na incidente na utakmici Srbija — Albanija"², učiniti sve da očuva stabilnost u regionu, a nemačka kancelarka je potvrdila podršku Berlina Beogradu" (Tanjug, 18. 10. 2014. godine). Premijer Vučić je izrazio zadovoljstvo zbog ove činjenice. "Da li vi mislite da bih ja mogao da razgovaram sa ovokolo najmoćnijih ljudi i svetskih premijera da oni ne cene moj rad, da ne cene ono što smo napravili. Kažite mi kad se to neko čuo s francuskim premijerom, nemačkom kancelarkom i američkim potpredsednikom u tri dana. Kada se to dogodilo u srpskoj

istoriji? Ja mislim nikada", rekao je Vučić (Beta, 21.10.2014. godine).

Podignuta granica dozvoljenog nivoa aflatoksina

Nakon samo 15 dana od vraćanja dozvoljenog nivoa aflatoksina na evropski standard od 0,05 mikrograma po kilogramu (prethodno je, od februara 2013. godine, bio 0,5), Ministarstvo poljoprivrede odlučilo je sredinom jula da ponovo poveća dozvoljeni nivo, ovog puta za pet puta (na 0,25). Ovaj Pravilnik biće na snazi do 31. decembra ove godine. Povod za povećanje, prema objašnjenju Ministarstva poljoprivrede, jesu poplave koje su devastirale određena područja, imovinu stočara i proizvođača mleka, pa bi, kako se navodi, u ovom trenutku postavljanje standarda koji važe u EU za njih bilo pogubno.

Smene u policiji

Odlukom premijera Aleksandra Vučića 20. juna smenjeno je pet načelnika policije. Jedini koji je ostao na svom mestu je direktor policije Milorad Veljović. Zvanično objašnjenje za taj potez je nezadovoljstvo vrha vlasti rezultatima policije u borbi protiv narko-kartela u Srbiji. Kao lider tog kartela naveden je Dragoslav Kosmajac.

Smena direktora javnih preduzeća

Vlada je krajem jula smenila direktore javnih preduzeća – "Železnice Srbije", Aerodroma "Nikola Tesla", "Diposa", "Državne lutrije Srbije", "Dunav osiguranja", Direktorata civilnog vazduhoplovstva, Agencije za bezbednost saobraćaja. Donet je i zaključak o spajanju preduzeća "Putevi Srbije" i "Koridor 10". Iako je na istoj sednici premijer Vučić izjavio je da je to samo početak promena, najavljujući da će 70 odsto menadžmenta u javnim preduzećima

² Više o ovome u delu "Zategnutost odnosa između Srbije i Albanije" na 28. strani.

biti promenjeno do kraja avgusta, to se nije desilo.

Premijer i privrednici

Premijer Vučić sastao se 12. maja sa oko 200 privrednika kako bi čuo njihove primedbe i predloge za poboljšanje poslovnog ambijenta i privrednog oporavka Srbije. Tom sastanku prisustvovali su, između ostalih, Miroslav Mišković, Miodrag Kostić i Milan Beko. Tada je premijer razgovarao i sa predstavnicima bankarskog sektora, ali i sa stranim investitorima. Nakon ovih razgovora, koji su trajali oko 9 sati, Vučić je najavio da će takve sastanke održavati na svaka dva meseca i da će prvi sledeći biti u Nišu (Blic, 12. 5. 2014. godine). Do sastanka u Nišu nije još došlo, ali se početkom jula premijer sreo sa nekoliko biznismena u klubu "Privrednik", koji okuplja 42 privrednika, a na čijem čelu se nalazi Miodrag Kostić.

Stav prema ukrajinskoj krizi

Na izjavu ambasadora SAD u Srbiji Majkla Kirbija kako se Srbija nije dovoljno jasno odredila o poštovanju teritorijalnog integriteta Ukrajine kabinet premijera Vučića odmah je reagovao saopštenjem u kojem je obavestio "javnost i ambasadora SAD da je lično predsednik Vlade više desetina puta jasno i nedvosmisleno ponovio stav o poštovanju teritorijalnog integriteta Ukrajine, pa čak i Krima, kao sastavnog dela ukrajinske države" (Blic, 23. 7. 2014. godine).

O krizi u Ukrajini proteklih meseci više puta su govorili i Aleksandar Vučić i Ivica Dačić. Najpre suzdržanje ("Srbija ima tradicionalno prijateljstvo sa Rusijom i da

ništa ne može da ih naruši, a sa druge strane da Srbija ide evropskim putem i da je on za našu zemlju veoma važan. Stav mora da bude veoma balansiran i u našem interesu" - Ivica Dačić, Tanjug, 23. 3. 2014. godine), da bi, kako se kriza zaoštravala, to bilo eksplicitnije ("Od početka smo podržavali teritorijalni integritet Ukrajine, a to uključuje i Krim" - Aleksandar Vučić, Bild i Blik, 13. 6. 2014. godine). Početkom jula Vučić je izjavio: "Srbija poštuje teritorijalni integritet Ukrajine, a ne podržava sankcije Rusiji" (Velt, 6. 7. 2014. godine). Nakon obaranja malezijskog putničkog aviona iznad Ukrajine na Srbiju je pojačan pritisak da se jasnije odredi. Premijer Vučić je istakao da je Srbija potpuno lojalna EU, ali da traži od Brisela da poštuje vitalne i nacionalne interese Srbije i da ne očekuje da uništava sopstvenu ekonomiju "zarad tapšanja po ramenu" (Tanjug, 28. 7. 2014. godine). I pred dolazak predsednika Ruske federacije Vladimira Putina u Beograd premijer Vučić je ponovio da Srbija neće uvoditi sankcije protiv Rusije. "Niko ne može da naredi Srbiji da uništi svoje odnose sa Ruskom Federacijom" (Tas, 15. 10. 2014. godine).

Smanjenje penzija i plata u javnom sektoru

I pored toga što su čelnici SNS-a u predizbornoj kampanji najavljuvali da neće biti smanjenja penzija i plata u javnom sektoru do toga će doći u novembru.

Da će Vlada koju je formirao Aleksandar Vučić povući takav potez moglo je da se nasluti već po formiraju nove izvršne vlasti. Premijer je tada rekao: "Što se penzionera tiče, nećemo ni razmatrati ni razmišljati o bilo čemu, do oktobra. Tad ćemo sesti da vidimo kakve su naše ostale mere stimulacija, odnosno izvlačenja iz sive ekonomije i uvođenja u legalne tokove i

stimulisanja od strane države svega što o tom pitanju možemo da uradimo" (RTS, 1. 5. 2014. godine).

Razlozi za ostavku bivšeg ministara finansija Lazara Krstića bili su, kako je navedeno, to što premijer nije pristao na Krtsićev predlog da se penzije umanje za 20 odsto, a plate za minimum 15 odsto.

Premijer Vučić je 18. septembra izjavio da će doći do smanjenje penzija i plata najavljujući taj potez kao meru ozdravljenja ekonomije. Po planu koji je izneo premijer Vučić, penzije do 25.000 dinara se neće smanjivati.

"Precizira se da će penzioneru koji prima 26.000 dinara penzija biti manja za 220 dinara, oni koji primaju 27.000 dinara sa smanjenjem će imati 26.560, dok će penzija od 30.000 dinara biti smanjena za 1.100 dinara. Odnosno, penzije između 25.000 i 30.000 dinara biće smanjene 3,1 odsto, naveo je Vučić. On je rekao da će penzije od 30.000 do 35.000 dinara biti smanjene za 6,2 odsto, a na penziju od 40.000 dinara smanjenje će biti devet odsto. Prema njegovim rečima, najteži "udarac" pretrpeće 31.000 penzionera sa penzijama većim od 60.000 dinara" (RTS, 18. 9. 2014. godine). Ministar Vujović je obrazlagao tu odluku: "Odluka o smanjenju penzija i plata u javnom sektoru doneta je na sednici Skupštine Srbije na kojoj je usvajan rebalans budžeta. Moram da naglasim da će manje od 10% smanjenja imati 1.510.000 penzionera, što je 87,5% svih penzionera, a to su oni koji imaju penzije manje od 40.000. Znači, ogromna većina penzionera, skoro 90% ili neće imati nikakvo smanjenje ili će imati smanjenje manje od 10 odsto. Ona manjina koja će imati smanjenje, koja ima preko 40.000, imaće smanjenje više od 10%, a to su ljudi koji mislim da će prihvati da podnesu ovo smanjenje zato što imaju solidnu ekonomsku poziciju da prihvate takav udar. Dobijao sam pitanje – zašto će penzioner sa 50.000 imati veće smanjenje od zaposlenog u javnom sektoru sa 50.000? Sem ove logike distribucije penzija i plata,

postoji jedan bitan element razlike u troškovima. Znam to, jer kod mojih roditelja je bila takva situacija i kod svih je takva situacija. Oni koji rade imaju veće troškove od onih koji su u penziji. Sama činjenica da neko radi, da dolazi na posao, da mora da kupuje odelo za posao i sve ostalo povećava troškove tih ljudi, a razlika je minimalna. Na nivou od 50.000 oni koji imaju platu će dobiti smanjenje od 5.000, a oni koji imaju penziju smanjenje od 5.800 dinara" (Otvoreni parlament, 24. 10. 2014. godine).

Parada ponosa

Nakon četiri godine, 28. septembra, uz velike mere bezbednosti održana je Parada ponosa u Beogradu. Uz oko hiljadu učesnika, paradi su prisustvovali i gradonačelnik Beograda, nekoliko političara iz Vlade i opozicije, diplome i mnoge javne ličnosti. Najveći incident zabeležen je u blizini Trga Slavija kada su pripadnici Žandarmerije pretukli brata premijera Aleksandra Vučića i dvojicu pripadnika obezbeđenja. Nadležni su saopštili da će ispitati ceo slučaj i preduzeti sve potrebne

korake kako se ovakvi brutalni napadi ne bi događali.

Izveštaj Evropske komisije

Izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije na putu evrointegracije objavljen je 8. oktobra. Po rečima premijera Vučića,

izveštaj je bolji od izveštaja zemalja regionala.

U izveštaju je kao pozitivno naznačeno više stvari poput: reforme javne uprave, proces skrininga, održavanje Parade ponosa, uz pohvale za izbore i zakonodavnu aktivnost.

U izveštaju se navodi da je "kontinuirani nedostatak transparentnosti vlasništva nad medijima i izvora medijskog reklamiranja i finansiranja praćen tendencijom samocenzure u medijima".

Srbija nije direktno kritikovana što se nije pridružila sankcijama EU prema Rusiji, ali je izraženo očekivanje da će se tokom pregovaračkog procesa postepeno spoljнополитички usaglašavati sa EU.

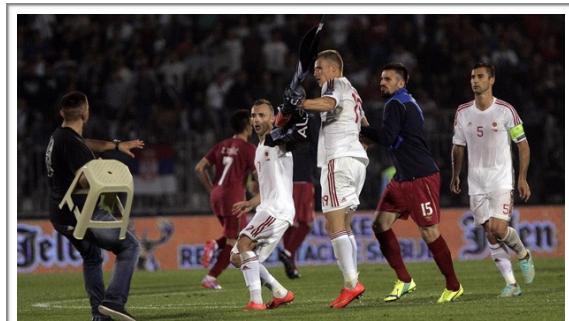
Kad je u pitanju nastojanje Srbije na gradnji gasovoda "Južni tok", u izveštaju se podseća da dokumenti o tome moraju biti usaglašeni sa energetskom politikom EU.

Srbija je dobila pohvale u pogledu regionalne saradnje. Kako je naglašeno, ključno je da "Srbija nastavi da ispunjava date obaveze o regionalnoj saradnji i normalizaciji odnosa s Kosovom kroz stalnu primenu u dobroj veri svih dogovora sklopljenih u dijalogu, tako da pregovori o članstvu nastave da glatko teku."

Zategnutost odnosa između Srbije i Albanije

U Beogradu je 14. oktobra igrana fudbalska utakmica između Srbije i Albanije, koja je prekinuta zbog incidenta koji je usledio posle pojavljivanja zastave s mapom "velike Albanije" na terenu. Zastavu je na stadion doneo "dron" - letelica na daljinsko upravljanje, nalik helikopteru. Zbog izazivanja incidenta saslušan je brat premijera Albanije Edija Rame, koji je utakmicu pratio iz sveačane lože. Premijer Vučić izjavio je da je to bila "organizovana akcija sa ciljem da uruši stabilnost u Srbiji i celom regionu. Namera albanskih ekstremista je bila da se Srbija pokaže kao zemlja netrpeljiva prema različitostima i da

se ponize svi njeni građani" (Večernje novosti, 15. 10. 2014. godine), a predsednik Nikolić da je to "atentat na uspostavljanje priateljstva Srbije i Albanije". Nikolić je dodao da je "očigledno da će Albaniji biti potrebne decenije, ako ne i vekovi da postane normalna država, bez mržnje prema Srbima". Ambasadoru Albanije u Beogradu uručen je demarš, a potom je albanska strana ambasadoru Srbije u Tirani uručila demarš. Premijer Vučić razgovarao je 19. oktobra telefonom sa predsednikom Vlade Albanije i tom prilikom su se dogovorili da se poseta Beogradu, zakazana za 22. oktobar, odloži za 10. novembar. "I dalje postoje jasna neslaganja oko toga kako je do incidenta došlo, ali ne smemo i nećemo propustiti mogućnost da se sastanemo i da radimo na održavanju regionalne stabilnosti", naglasili su sagovornici u saopštenju (RTS, 19. 10. 2014. godine).

Posle utakmice Srbija-Albanija zabeleženo je više napada na pekare čiji su vlasnici Albanci ili Goranci, u Novom Sadu, Vršcu, Staroj Pazovi i Somboru, a na stambenom delu objekta džamije u Subotici podmetnut je požar. Premijer Vučić je naveo da napadi na pekare Albanaca i Goranaca "izazivaju mržnju prema Srbima na Kosovu, gde su u manjini, i da je zato bila neophodna brza i oštra reakcija države, koja je pronašla i uhapsila napadače" (Beta, 21. 10. 2014. godine).

Štrajkovi

U poslednja dva meseca u Srbiji su štrajkovali advokati, policajci, prosvetni

radnici, studenti, ratni veterani i ugostitelji. Staleška udruženja advokata zahtevaju smanjenje poreske osnovice za ovu godinu za 10 odsto, kao i da im se omogući da obavljaju iste poslove koje su radili pre uvođenja javnih beležnika. Prosvetni radnici su nezadovoljni materijalnim položajem i predviđenim smanjenjem plata, a studenti su ministru Verbiću uputili zahteve za veći broj ispitnih rokova, odustajanje od smanjenja budžetskih kvota za master studije i odustajanje od ograničenja roka za završetak studija.

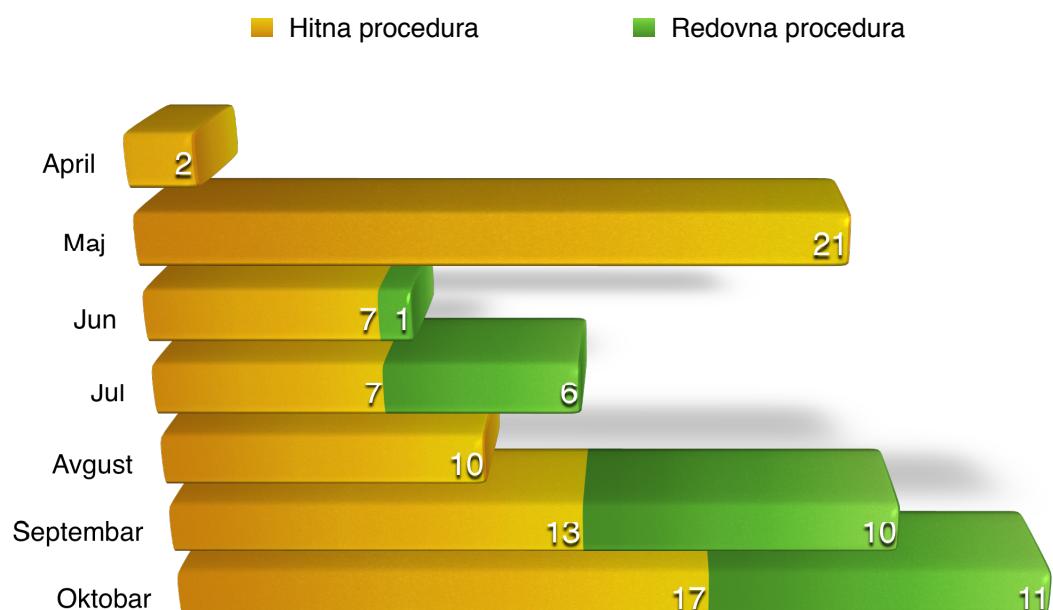
Nakon deset dana policijski sindikati odlučili su da prekinu štrajk, a posle razgovora sa ministrom unutrašnjih poslova Nebojom Stefanovićem odlučeno je da se kreće u socijalni dijalog. Jedan od glavnih razloga za nezadovoljstvo policajaca bilo je nepostojanje kolektivnog ugovora, a problemi su i

finansijske prirode, pre svega u pogledu neisplaćenih jubilarnih nagrada i naknada za dolazak i odlazak sa rada. Ministar Stefanović ranije je izjavio da je štrajk jednog dela policijskih sindikata nezakonit. Ratni veterani prekinuli su devetodneveni štrajk gladiju u Valjevu, posle dogovora sa ministrom rada i socijalne politike Aleksandrom Vulinom, a istaknuto je da će zakon koji reguliše prava rezervista, uključujući i zdravstvenu zaštitu učesnika ratova na području SFRJ od 1990. godine, biti usvojen u Skupštini Srbije. Predstavnici Udruženja ugostitelja Beograda, Unije poslodavaca Srbije i Udruženja hotelijera i restoratera Srbije u znak protesta zbog kontrole i inspekcija koje se u poslednje vreme sprovode u ugostiteljskim objektima,

a po njihovoj oceni često nisu u skladu sa zakonom, zatvorili su na jedan sat svoje lokale 22. oktobra.

Usvajanje zakona po hitnoj proceduri

Tokom šest meseci Skupština Srbije usvojila je 92 zakona, od toga čak 67 po hitnoj proceduri. Najviše zakona po hitnom postupku usvojeno je u maju (21) i u septembru (13).

Smanjenje broja nezaposlenih

Predsednik Vlade Srbije Aleksandar Vučić izneo je podatak da je broj nezaposlenih za poslednjih sedam meseci smanjen za 45.000, odnosno sada je za 5,6 odsto manje nezaposlenih nego u februaru. Aleksandar Vulin, ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, takođe je istakao da "stopa nezaposlenosti konstantno opada već sedmi mesec, a u septembru je smanjena za 0,5 odsto u odnosu na prethodni mesec". On je objasnio da je u periodu od 1. juna do 30. septembra ove godine Inspekcija rada izvršila 16.893 nadzora kod 354 poslodavaca, a kao rezultat rada inspekcije zaposleno je 14.464 ljudi.

OD UKUPNO 20 OBEĆANJA IZ EKSPLOZEA ALEKSANDRA VuČIĆA,
ZA PRVIH 6 MESECI RADA VLADE

U ROKU JE ISPUNJENO **7** NAKON ROKA **3** DOK JE **10** OBEĆANJA OSTALO NEISPUNJENO

Infografik

